

Don Beldur Errege

Don Beldur da orain errege eta bizkor-bizkor dabil bere lanetan Dona Txantaita erregina. Esate baterako:

Ez da oportuno. Ezer ez da oportuno. Hitzegiten dute hiru cuskal probintziako Gotzaiek eta ez da oportuno. Hitzegiten du Consejo del Poder Judicial horrek, Ruiz Balerdiren arazoa zela eta (lehenago ere hitzegiteko nahikoa aukera galdu ondoren) eta ez omen da izan oportuno. Eskatzen dute sozialistek berriro Gobernuak Deputatuen Kongresuari argitasun gehiago eman diezaiola tejerazoari buruz eta, noski, hori ere ez da oportuno, nola izango da ba, Tejeroren abogaduei bakarrik egingo omen litzaieke mesede.

Ezer ez da oportuno, molestatzen badu. Inoportuno omen delako hori zer arrazoi modu den galdetzea ere ez da oportuno, noski.

Inoportunoak debekatu. Bai, Don Beldur da orain errege eta Dona Txantaita badaki zer egin behar duen. Egia, ez dirudi erraza Gotzaiei hitzegitea debekatzea (*El País*-ek agian horrelako zerbait egin nahi bazien ere). Baina askoz errazagoa da *Egin* eta *Punto y Hora* debekatzea, HBren Aberri Eguna debekatzea (besteak festan!), azkenik HB eta EE berak debekatzea..., molestatzen duen dena debekatu eta kito. *Oportunoak dekretatu:* adibidez, nazio Espainia dela eta ez Euskal Herria edo Katalunia. Eta «es grave tener que definir a la Nación por ley», Martín Villa-k dioenez, Don Beldurren valido eta Dona Txantaitaren kontseilariak, baina dekretatu eta kito, debekatu eta kitolis: problema denak konponduta.

Paper bat hartu eta haren gainean nazioko bizitza dena regulatu behar da. Eta, hasteko:

Informazioko bizkuntzaje politikoa. Adibidez, hor garbitu dituzte Almeria aldean hiru mutil. Ba, lehenengo, ETAKoak zirela esan behar da, ETAKoen kontra edozer gauza ondo dago eta.

Gero kinki batzuk zirela esan behar da, kinkien kontra ere dena libre dago eta. Gero, besterik ezin denean, «trágico error» bat izan direla aitortu beharko da hilketa horiek («hilketa», noski, «vilmente asesinado» eta «alcevo y cobarde crimen» gabe) eta bitartean aste eta erdi pasa bait da iluntasunean, inpaktorik ez du egiten, ez da problema.

Bai, hau dena kaos ikaragarri bat da eta ordenu piska bat jarri beharra dago. Demokrazia, giza eskubideak, Parlamentuak, autonomiak, Alderdi boltxebikeak, dena harmonizatu eta regulatu ondoren, daburduko ongitxo regulaturik dauzkagu arimak eta bihotzak eta hizkuntzaje politikoa ere: ez da esan behar, Goardia Zibilak edo hiru mutil masakratu eta kiskali duela, ez dakigu nola, baina «muertos en un incidente (!) con la Guardia Civil». Eta «los sucesos del veintitrés cfe» esan behar da, larrialdi hura ere desdramatizatu eta harmonizatu egin behar bait da. Eta... Bai, badakizu: «de muerte natural» hil zen, hemen ez dago torturarik.

Hitzek berdin balio bait dute zerbait argitzeko adina iluntzeko. ■ *Jose A. Otaegi.*

Nafarroaren eboluzioa

Nafarroa eta beronen istiluak egunkarien lehen orrialdeetako gai dira aspaldi honetan: detentzioak, Parlamentuko burrukak, Diputazioaren jokuak, etab. (Ia) denetan auzi bakarra: abertzaletasuna bai ala ez.

Gorabehera hauek eta beste hainbeste lehen mailakoak dira. Garrantzizkoak eta ezagunak. Nafarroaren euskaltzetasunaren etorkizunari begira, ezin esan kezkatzen ez nautenik. Baina ez dira beldurtzen nauten bakarrak. Are gehiago beldurtzen naute beste batzuk, hain zuzen isil-isilean igarotzen direnak, izkutuan bezala, jendearen atentzioaren argietatik at, hizki txikitari eta orrialdearen bazterrean. Abarrots gutiko bi albiste aipatuko ditut hemen, nere ustez hitz gutitan luze adierazten dutenak bata zcin bestea (eta gutienez bata besteari loturik).

Nafarroan Opusen Unibertsitateak 293 milioi pezetatako subentzioa jasoko du. Bego. Ikastolak, aldiz (eskolaurre eta OIIO), 177 milioi pezetatakoa. Asko da? Guti da? Ez dakit. Diferentzia handia da, hori bai: 116 milioi gehiago jasotzen du Opusen Unibertsitateak.

Baina bada okerragorik: Opusen Unibertsitateak iaz baino % 12,5 gehiago hartzen du. Bego. Baina *ikastolak iaz baino 123 milioi gutiago* jasoko du aurten. Horra hor Nafarroaren eboluzioa. Ez al da kezkatzekoa? ■ *Joan Altzibar.*